

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"ו טבת תשפ"ב | דף היומי בבלי: מגילה יח | דף הכולל: מועד קטן כג.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תרע"ז עד אמצע סעיף א' "ואם יש לו פתח".
מוסר: דבר בעיתו - מתחילת פרק ח' עד "וכאשר יתבונן".
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבחינה פרק ו' 'ומה שראוי לך לדעתו' עד שער עבודת האלוקים פתיחה 'אבל טובת האדון'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

עדות מכלי ראשון על מעשה מופלא שאירע בטהרן לפני כ-40 שנה | מה עשה הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א בדמי הכיס שקיבל מהוריו בבחרותו? | הילד ששפך את הדיו מהצנצנת, הקים את כל קרית סקווירא בארה"ב | 2305

הסיפור היומי

עדות מכלי ראשון על מעשה מופלא שאירע
בטהרן לפני כארבעים שנה: "אך יצאה המלשינה
מבית המשפט, הגיח אוטובוס מזולה, סטה
ממסלולו ועלה על המדרכה שבה צעדה..."

מה הסוד? איך אשה פשוטה מחוללת מופתים כמו צדיק?

לקוחה מוסלמית ששהתה אז בחנות שמעה את הצעקה, ופנתה תכף להזעיק את המשטרה נגד בעל החנות שדיבר נגד האייתולה.

המשטרה הגיעה, ולא הועילו כל תחנוניו שלא הוא צעק את הצעקה אלא אדם אחר שנכנס לחנות. הוא נעצר, ונקבע תאריך בו יועמד למשפט.

יום המשפט הגיע, כולם ידעו שהמשחק מכור מראש, אין מי שמעוניין בכנות להגיע לחקר אמת, וההכרעה כבר צפויה.

טרם החל המשפט, ביקשה האם רשות לדבר עם בנה. היא ניגשה אל רחמים ושאלה אותו: "תגיד לי את האמת, האם אמרת את זה או לא?" רחמים ענה לה ברצינות, "אמא, אני מבטיח, זה לא היה אני!".

המשפט החל. השופט שמע את גירסת המלשינה, קיבל את הדברים, ואמר שלפי דבריה על הנאשם לשאת בעונש מוות!

אז פנה אל רחמים ושאל "האם יש לך מה לומר?". כעת קמה האם ממקומה וביקשה את רשות הדיבור.

מספר הרב נפתלי שמואל רייך שליט"א, משפיע דישיבת 'תורת דוד', מונסי ניו יורק, במדורו הנפלא 'לנפש תדרשנו' באספקלריא: אחד מתלמידי היקרים, הר"ר מתתיהו חדות הי"ו, יליד טהרן, סיפר לי מעשה מופלא שארע עם אביו הר"ר רחמים הי"ו. היה זה באירן, בתקופה הראשונה לאחר המהפכה האיסלמית במדינה, לפני כארבעים שנה.

בימים ההם התפשטה השמועה כי האייתולה חומייני ימ"ש חולה מאוד. שמועה זו עברה מפרה לאוזן בלחישה ובזהירות יתירה. ידעו הכל, כי מי שמדבר על מצב בריאותו של האייתולה, מסתכן במעצר על הבעת התנגדות למשטר, וצפוי לו עונש חמור ביותר.

בבעלותו של רחמים היתה חנות אריגים בעיר טהרן. באחד הימים, בעודו בחנותו, שמע אחד מקרובי משפחתו כי האייתולה מת, והלך לשתף את רחמים בבשורה המשמחת. הוא פתח את דלת החנות, וצעק פנימה בהתרגשות: "רחמים, חומייני מת!" ותיכף ברח.

אח שכבר השתקע שם, וכאן הם גרים עד היום הזה.

כששמעתי את הסיפור הזה, יצאתי מהתפעלות. הרי הסיפור הזה נשמע ממש כמו מה שמכנים "א בעל-שמ'סקע מעשה". העובדה שהשופט בכלל הסכים להתייחס להצעה לא שגרתית ומקובלת שכזאת, ובפרט זה שהמלשינה נהרגה במקום, זה נשמע בדיוני.

ביקשתי מתלמידי היקר שיספר לי קצת על סבתו, ומתברר כי לא מדובר באיזו רבנית דגולה. גילה של הסבתא מתקרב כבר למאה, בלעה"ר, והיא חיה עד היום אצל אחד מילדיה בלוס אנג'לס. בית-ספר של "בית יעקב" מובן שלא היה בעיר טהרן בה גדלה, קל וחומר שלא למדה בסמינר. הידיעות שלה ביהדות לא מתקרבות למה שידועות הבנות הצעירות שלנו... אבל מה שהיא יודעת היא שומרת באדיקות, וגם מקפידה לסיים את כל ספר תהלים פעמיים בכל יום... זה מה שהוא סיפר לי עליה.

מה באמת הסוד? איך אשה פשוטה מחוללת מופתים כמו צדיק?

אין זה אלא כח התמימות! לאשה הזאת היתה אמונה תמימה שהקב"ה ידון דין אמת. לא היה לה ספק בדבר! השכל שלה כלל לא חשב מחשבות, האם ישמע לה השופט, והאם יתקיימו דבריה. היה ברור לה שהקב"ה ראה מה שקרה, ואם היא מבקשת ממנו להיות השופט, הרי שהוא באמת יוציא לאור את משפטו של בנה. ולכן זה קרה! כי אמונה פשוטה היא מפתח שפותח את כל השערים עד כסא הכבוד, אין דבר שעומד בפניה!

"כבוד השופט! בני מבטיח לי שהוא לא דיבר את הדברים המיוחסים אלי, אני מאמינה לו ואני בטוחה שהוא דובר אמת. ברשותך, אדוני השופט, אני רוצה להציע כאן הצעה כלשהי. שנינו הרי מאמינים באללה. אמנם אני יהודיה ואתה מוסלמי, אבל שנינו מאמינים באלקים אחד. הבה ניתן לאללה להיות השופט! אם בני משקר בהכחשה שלו, אני מקבלת על עצמי עונש מוות. תוך שבוע מהיום הזה אללה ימית אותי. אבל אם בני דובר אמת, והוא לא אמר את הדברים שמייחסת לו הגברת, אזי תוך שבוע תמות היא!".

השופט שמע את ההצעה, פנה אל האשה שהלשינה, ושאל אותה: "האם הנך מוכנה לקבל את העסקה המוצעת?". "כן" היא אמרה, "אני עומדת מאחורי הדברים שלי, ואיני חוששת שאמות".

שאל השופט את רחמים: "האם הנך מוכן שאמך תמות אם אתה משקר?".

ענה רחמים: "כן, אני יודע שאני לא משקר והיא תחיה!". "בסדר!" אמר השופט, "החזירו את הנאשם לכלא לעוד שבוע, ונראה איך יפלו הדברים".

וראו זה פלא, אך יצוא יצאה הגברת המלשינה מבית המשפט, והנה פתאום, ללא התראה מוקדמת, קרתה תאונה, אוטובוס עלה על המדרכה שבה צעדה, ודרס אותה למוות!

מיד כאשר שמע השופט את הדברים, הורה השופט הנדהם לשחרר את רחמים מהכלא.

זמן לא רב אחרי הסיפור הזה, הצליחה משפחת חדות לברוח לווינה בסייעתא דשמיא מופלאה. משם המשיכו לארה"ב בעזרת

יהלומים מגדולי ישראל

"סיפור לי רבינו שכבר מעת שהיה ילד קטן, אביו מרן הסטייפלער זיע"א הרגילו לקרא שניים מקרא ואחד תרגום עם טעמים"

מעשים מופלאים משלושת עמודי העולם מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל

ויבלחט"א מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א בלימוד שניים מקרא ואחד תרגום | הגאון רבי גדליה הוניסברג שליט"א - מגזין 'במה'

מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל

נפתח בשלושה עמודי העולם לראות וללמוד מהמאמצים המרובים שלהם בשארית כוחותיהם מדי שבוע לקיים את המצווה הזאת של שמו"ת.

מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, מאוד כאב לו שישנם אפילו בני תורה המזלזלים בשמו"ת. אני מצטט כאן את לשון קדשו, כפי שהתבטא: איך יתכן שדינא דגמרא שנפסק ברמב"ם ובשו"ע וכתוב בהם הלשון 'חייב אדם', זה חיוב! מעיקר הדין אף אסור לאכול קודם שאומר שמו"ת את סעודת השבת. מרן הגר"מ

כולם יודעים את ראשי התיבות הידוע על הפסוק 'ואלה שמות' - וחייב אדם לקרא הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום. הגמרא בברכות ח' ע"ב אומרת, כל המשלים פרשיותיו עם הציבור שניים מקרא ואחד תרגום, מאריכין לו ימיו ושנותיו. כולם רוצים בברכות וכאן הגמרא מבטיחה לנו שמי שקורא שמו"ת מאריכין לו ימיו ושנותיו.

בעל הטורים מביא ראשי תיבות נפלא על הפסוק 'ואלה שמות בני ישראל': "ואדם אשר לומד הסדר שניים מקרא ואחד תרגום בקול נעים ישיר יחיה שנים רבות ארוכים לעולם". מדהים.

בעיניים עצומות, הסתפקתי אם שומע אותי כלל, פתאום סימן לי בידו לעצור ותיקן אותי אם קראתי מילה בדיוק שאינו נכון. ביום שנפטר רבינו, כ"ד כסלו תשע"ח, באתי אליו בבוקר לבית החולים, ישבתי ליד מיטתו ושאלתי: אני יכול לקרוא לראש הישיבה שניים מקרא ואחד תרגום? אמר לי רבינו: "כן, תקרא. רק תגיד קודם ברכת התורה". בירכתי ברכת התורה והתחלתי לקרא שניים מקרא ואחד תרגום בפרשת מקץ. בין שלישי לרביעי השתעל לפתע רבינו פעם אחת, ופתאום כל המדדים סימנו אפס וידום ליבו, הלב הגדול של כלל ישראל, באמצע המקרא.

מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

יבלחט"א רבינו שליט"א, עד היום הזה, כל יום שישי אחר הצהריים לאחר תפילת מנחה, בשארית כוחותיו תופס את החומש ולא מוותר ועד הדלקת נרות מסיים לימוד כל שניים מקרא ואחד תרגום ואת כל הרש"י עם ההפסטה. מרנין את הלב לראות את מאורי הדור ורבינו שר התורה שליט"א, כיצד הם כל כך מתאמצים ולא מוותרים על לימוד שניים מקרא ואחד תרגום.

מי לנו יותר מגדולי הדור שהם חסים ביותר על זמנם, מתאמצים ולא מוותרים ומבחינה מסוימת אף מוסרים נפשם לקיום המצוה הזו.

סיפר לי רבינו שליט"א, שכבר מעת שהיה ילד קטן, אביו (מרן הסטייפלער זיע"א), הרגילו לקרא שמו"ת עם טעמים. עוד דבר מעניין אמר לי מרן שליט"א: "אבא היה נוהג בכל פעם לפני שמתחיל שמו"ת לומר את הפסוק 'ואתם הדבקים' וככה גם אנחנו נוהגים".

במה' bama.org.il

פיינשטיין זצוק"ל, כותב ב'אגרות משה' שאפילו רשב"י שתורתו אומנתו שהיה פטור מלהתפלל, אבל שמו"ת היה חייב, שמו"ת זה גם חלק מלימוד התורה ואין על זה שום פטור. בדורנו אין בכלל את המושג תורתו אומנתו כמו רשב"י, אבל גם אם היה - היה חייב לקרוא שמו"ת.

סיפר לי נכד של מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל דבר נפלא: הייתה תקופה שמרן הגר"ש זצוק"ל סבל בעיניו ובקושי יכול היה לקרוא, גם את השיעורים לא מסר, את שמו"ת היה קורא ממש במאמצים על אנושיים. את התרגום הוא לא הצליח לקרא, היו נעמדים על ידו וקוראים לפניו את התרגום והיה חוזר אחרי מי שקרא מילה במילה.

מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל

מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל, כל השנים הקפיד מאוד לקרא שמו"ת. לעת זקנותו שראיתו הלכה ונחלשה, הדפיסו לו את החומש על דף צהוב - זהו דף יותר קל לקריאה - באותיות גדולות וכך היה קורא שמו"ת. לעת זקנותו ממש, לקראת השנתיים האחרונות לחייו, כמה שניסה לקרא שמו"ת מהדפים, לא הצליח לקרא בשום אופן. זכיתי ובמשך שנתיים עד נשמתו האחרונה ממש - כפי שיסופר בהמשך המאמר, פנה אלי רבינו זצוק"ל ואמר לי: יש שאלה גדולה במשנה ברורה אם מועיל בשמו"ת שומע כעונה, אבל אני הרי אנוס ולא יכול לקרוא בשום אופן, עשיתי את כל ההשתדלויות שרק שייך, לפחות תקרא לי אתה ומאוד אכיר לך טובה, יישר כח גדול שאתה עושה איתי את החסד הזה. וכך, במשך שנתיים, קראתי לרבינו זצוק"ל כל שבוע את השמו"ת ושמע מילה במילה. גם בפעמים שהיה חלש מאוד והיה מקשיב

שו"ת כשרות

חביתיות שטוגנו במחבת חלבי, האם מותר לערבן עם מאכל שהתבשל בסיר בשרי? מרק פרווה שהתבשל בסיר בשרי, האם ניתן לחממו שוב בסיר חלבי?

שו"ת בדיני כשרות המטבח מהגאון רבי דוד שרייבר שליט"א מו"צ בבית ההוראה של הגאון הגדול רבי משה שאול קליין שליט"א

ב. חביתיות שטוגנו במחבת חלבי, האם מותר לערבן עם מאכל שהתבשל בסיר בשרי?

וכן לערב מאכלים אפילו חמים שהתבשלו בסיר בשרי בן יומו מותר אפילו בעודם רותחים עם מאכלים שהתבשלו בסיר חלבי בן יומו, וכגון לערב מרק פרווה רותח שהתבשל בסיר בשרי בן יומו ביחד עם אורז או מאכל אחר שהתבשל בסיר חלבי. וכן חביתיות שטוגנו במחבת חלבית מותר למלאות בהם פירי שהתבשל בסיר בשרי. וכן בורקס שנאפו בתבנית בשרית מותר לערות עליהם רוטב שהתבשל בסיר חלבי.

א. מרק פרווה שהתבשל בסיר בשרי, האם ניתן לחממו שוב בסיר חלבי?

למרות שמאכל פרווה שהתבשל בסיר בשרי בן יומו אסור לערב במין ההפכי, רק לערב במין ההפכי עצמו אסור, אבל לערב טעמים מותר. ולכן רק מאכל שהתבשל בסיר בשרי אסור לערב עם גבינה, אבל מותר לחממו או לבשלו שוב בכלי של המין ההפכי, כגון מרק פרווה שהתבשל בסיר בשרי בן יומו מותר לחממו שוב בסיר חלבי בן יומו, וכן דגים שהתבשלו בסיר בשרי בן יומו מותר לחממו בסיר חלבי.

ג. חביתה שטוגנה במחבת בשרית, האם מותר לאכול בצלחת

חלבית?

למרות שכאמור [לדעת הרמ"א] מאכל שהתבשל בקדירה בשרית אסור לערב אותו או לאכול אותו ביחד עם המין ההפכי, כגון אורז שהתבשל בסיר בשרי אסור לאכול עם גבינה, אבל מותר לכתחילה לאכול אותו בצלחת חלבית. וכן מרק פרווה שהתבשל בקדירה בשרית בת יומה, מותר לכתחילה להעביר אותו אפילו בעודו רותח לצלחת חלבית ולאכול אותו בכלים חלביים, וכן חביתה שטיגנו אותה במחבת בשרית מותר לכתחילה לאכול בצלחת חלבית.

אמנם אפילו שמרק שהתבשל בקדירה בשרית מותר לכתחילה לאכול בצלחת חלבית, מ"מ אסור לכתחילה לבשל כל מאכל שהוא בקדירה בשרית על דעת להעביר אותו אח"כ לצלחת חלבית. ומ"מ בשעת הצורך, כגון מי שנמצא בדרך וחסר לו כלים או בער"ש יכול לבשל מאכלים פרווה בכלים חלבים גם על דעת שאח"כ יאכל אותם בכלים בשריים.

ד. כיצד מעבירים מרק מהסיר הבשרי לצלחת החלבית, וכיצד

מעבירים מהמחבת הבשרית לצלחת החלבית?

אמנם למרות שכאמור מאכל שהתבשל בקדירה בשרית מותר לאכול אותו בצלחת חלבית אפילו בת יומה, אבל נחלקו הפוסקים האם מותר להעביר את המאכל מהקדירה הבשרית לצלחת החלבית ע"י עירוי, כלומר לשפוך ישירות את המרק מהקדירה לתוך הצלחת, ולכן אסור לשפוך את המרק שהתחמם בסיר בשרי בעירוי ישיר לתוך הצלחת. איסור זה הוא בעירוי של נוזלים, אבל להעביר דבר מוצק מהסיר לכלי הפוך כגון אם טיגן חביתה במחבת בשרית בת יומה, מאחר ובשעה שמעביר את החביתה אין חיבור בין המחבת לצלחת מותר לכתחילה להעביר את החביתה לצלחת חלבית, ורשאי להפוך את המחבת כדי שהחביתה תעבור ממנה לצלחת ע"י עירוי. ולכן לכתחילה ודאי צריך להעביר את המרק לצלחת החלבית באמצעות מצקת פרווה, או ע"י סכו"ם פרווה, או כלי חד פעמי, אבל בשעת הדחק כגון בער"ש או לצורך שמחה וכד', אם חימם מרק פרווה בקדירה חלבית, וצריך אח"כ את הקדירה לבישולים אחרים, ורוצה להעביר את המרק הפרווה לקדירה בשרית, יש להקל להעביר לכתחילה את המרק הפרווה לקדירה הפכית אפילו ע"י עירוי.

ה. מה דינו של מאכל שנחתך רותח בסכין בשרי?

למרות שמאכל שהתבשל בכלי של מין אחד אסור לכתחילה לאכול עם המין השני, זה רק כאשר שניהם רותחים גם הכלי וגם המאכל, אבל אם רק אחד מהם חם, כגון עוגה פרווה רותחת שנחתכה בסכין בשרי, או שהוציאו אותה מהתנור במרדה בשרי, למרות שמחמת החום של העוגה נפלט מהסכין טעם של בשר ברמה מסויימת, מאחר ורק אחד מהם חם [מוגדר כעליון] ומותר למרוח על העוגה שוקולד חלבי. וכן קוגל פרווה רותח שהוציאו מהתנור עם מרדה חלבי, מאחר ורק הקוגל היה רותח, מותר לאכול את הקוגל אח"כ עם בשר.

ו. ביצה בקליפתה שהתבשלה עם בשר, האם מותר לאוכלה עם

עם גבינה? מה דינו של פירה תפוזי שחיממוהו עם בשר, ואחר כך

הוציאו את הבשר ועירבו את הפירה בגבינה?

רק מאכל פרווה שהתבשל בסיר של מין אחד והבליעות עברו דרך הכלי, כאשר עירבו אותו במין ההפכי מותר באכילה [ולדעת המחבר מותר גם לערב לכתחילה]. אך אם מאכל פרווה התבשל יחד עם מין אחד, שהטעם עבר ישירות ממאכל למאכל לא דרך הכלי, אסור באכילה עם המין ההפכי, ואפילו אם כבר עירבו אותם במין ההפכי נאסר באכילה. וכגון פירה תפוזי שהתחמם ביחד עם בשר, אם ערבו את הפירי לבדו עם גבינה נאסר באכילה, וכן ביצה בקליפתה שהיה בקדרה של החמין הקליפה מוגדרת לענין זה כמאכל ולא ככלי, ולכן גם אם כבר עירבו את הביצה בחלבי אסור באכילה.

יתירה מכך, גם אם יעבור עוד שלב של מאכל אחר בין הבישולים, וכגון שאת הפירה שחומם עם הבשר חיממו שוב ביחד עם מרק פרווה, או אורז שהתבשל עם בשר וחיממו אותו במרק פרווה, גם אם הפירי והאורז נקיים משאריות בשר או מרק שהתבשלו עמם, מאחר וכל הבליעות הן מהבשר לאורז והפירה, והן מהאורז והפירה למרק, עברו ישירות ולא דרך דפנות כלים, לא נחשב שעוצמת הבליעות ירדו בדרגה ולכן אם עירבו את המרק הפרווה בחלבי נאסר באכילה [ולענין המתנה שש שעות יבואר בהמשך א"ה].

וכן שמן שטיגנו בו שניצלים ואח"כ טיגנו בשמן צ'יפס למרות שהשמן נקי לגמרי אסור לאכול את הצ'יפס עם גבינה, וגם אם כבר עירבם עם גבינה נאסר.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הילד שטיפס על השולחן ושפך את כל הדיו מתוך הצנצנת, הקים את כל קרית סקווירא בארה"ב

שלושה סיפורים על מילים נכונות שהפכו לימון ללימונדה | הרב יחיאל פליסקין שליט"א

ואז אמרה לו אמו משפט כל כך יפה: "איזו עקשנות יש לך, אתה עוד תצא משהו גדול עם העקשנות שלך!"... לבסוף חזר הבחור דגן בתשובה שלמה ונכנס לשיבה קדושה, ובעת רצון אמר פעם לאמו: "המשפט הזה שאמרת לי אז, על הכח החיובי של העקשנות שלי, נתן לי הרבה כח לחזור לדרך הישר!"...

הבדאי שהפך לסופר

סיפר הרב יחיאל יעקובסון שליט"א: פעם לימדתי במוסד טיפולי כלשהוא, ובאחד הימים הגיע בחור חדש למוסד. כבר בשיחת ההיכרות כששאלתי לשמו, אמר את שמו והוסיף בנשימה אחת: "אי אפשר להאמין לי, אני שקרן".

אמרתי לו: "אתה לא שקרן, כי שקרן יש לו אינטרס לעבוד על אנשים, ואם אתה מספר לי שאתה שקרן, סימן שבאמת אינך חפץ בזה".

הילד לא השתכנע, והוא אכן הרבה בשקרים על כל צעד ושעל. במשך שבעה חודשים ניסיתי את כל השיטות אך דבר לא עזר.

ואז הבזיק במוחי רעיון: במקום להילחם במידת השקרנות שלו, הבה ננתב אותה לטוב. הצעתי לו לכתוב ספר מתח בדיוני, מלא בפנטזיות, ולהפוך לסופר...

הנער צחק, הלא הוא רק בן 17 שנה. אבל לאחר שכנוע ועידוד, הוא הצליח להוציא ספר מרתק, שאפילו הניב רווחים כספיים. שלושה חודשים לאחר מכן, השתנה דיבורו לטוב. כיום הוא אחד האנשים הכי נאמנים עלי, בעובדות שאינן קשורות לסיפורי המתח שלו...

(הובא בגיליון 'דרשה וחקירה')

העיר סקווירא שבאוקראינה, שנת תרס"ט (בערך). האדמו"ר רבי דוד מסקווירא זצ"ל, היה נוהג להעלות את חידושי תורתו על הכתב בעזרת דיו וקסת, ובנו הקטן יעקב יוסף רצה תמיד לשחק בהם, אך אביו לא הרשה לו.

באחד הימים כאשר הוצרך רבי דוד לצאת לרגע מחדר לימודו, הניח את הדיו במקום הכי גבוה בחדר, כדי שהילד לא יגיע לשם. אולם יעקב יוסף הפעלתן הצליח לטפס עד הדיו, שנפל ונשפך לארץ. ואז לפתע נכנס אביו, וראה את כל אשר אירע...

במקום לכעוס ולצעוק עליו, אמר לו אביו: "כמו שטיפסת להשיג את הדיו, כך אני בטוח שבעזרת ה' תוכל להשיג בחיך כל מה שתשאף אליו".

כאשר גדל הנער והיה לאדמו"ר מסקווירא בעצמו, שח ואמר: "המילים האלו של אבי, הם אלו שעזרו לי לבנות את כל קרית סקווירא בארה"ב, שהיו לזה הרבה קשיים ומניעות, והתגברתי על כולם בס"ד".

"אתה עוד תצא משהו גדול עם העקשנות שלך!"

הכרתי בחור בעל טבע עקשני וכוחני במיוחד. בהתאם לכך מצבו הרוחני לא היה מרנין במיוחד, וכך גם הקשר עם משפחתו והתנהלותו במוסדות שבהם למד. באחד הימים אירעה בביתו סתימה בצנרת הביתית. כל בני הבית ניסו לפתוח את הסתימה, ללא הועיל.

ואז הגיע הבחור דגן והכריז: "אני אפתח את הסתימה הזאת!!!". ואכן הוא הגיע עם כל העקשנות והכוחניות שבידו, לא נח ולא שקט, דחף מפה ומשך משם, והסתימה - נפתחה!

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

באותו הרגע פתח בעל הבית את פיו ואמר לו: "יש משהו שעומד לי על הלשון כבר תקופה ארוכה, וכעת אומר לך את זה אחת ולתמיד..."

מי אוכל אצל מי?

לא קרה כלום, פשוט הייתי באמצע רשב"א מוקשה, שכחתי וללא כוונה אני מאחר.

באותו הרגע פתח בעה"ב את פיו ואמר לו: יש לי משהו שעומד לי על הלשון כבר תקופה ארוכה. כעת אני אומר לך את זה אחת ולתמיד. הרי מה אני לא עושה בשבילך, דואג לך, משתדל להכין לך את הארוחות הכי טעימות, חושב כל הזמן מה אני יכול לעזור לך, והכל בחינם, ומה אני מבקש? - רק שתגיע בזמן, וככה אתה מתנהג? תאמר לי בתום לב, וכי כך מתנהג בן תורה? ובעה"ב המשיך להוציא את כל התסכול שלו, ולא מתוך שנאה חלילה אלא מכאב לב. קשה היה לו לסבול את האיחורים האלו.

כל הזמן עמד הלל ושתק, כי הוא ידע שבעה"ב מעריך תורה, וכשבעה"ב גמר, ענה לו הלל: הכל נכון, אבל הערה אחת יש לי.

מה היא? שאל בעה"ב. והלל ענה: זה נכון שאתה דואג לי הכל בכל מכל כל. אבל אני לא אוכל אצלך, אלא אתה אוכל אצלי, כי בזכותי יש לך אוכל.

בעה"ב תפסו חיבקו ונישקו ואמר לו: הלל, תיכנס הביתה, שב ותאכל.

שבט לוי הוא המחזיק של כלל ישראל...

(הרה"ג רבי שלמה קולדצקי שליט"א, גיליון 'דרישה וחקירה')

המעשה אירע בפרשבורג של אותם ימים, כאשר לא היה חדר אוכל בישיבות והבחורים היו מתארחים בבתי התושבים הנדיבים והיו אוכלים שם את סעודותיהם. הגה"ק רבי הלל מקולומאי זצ"ל היה באותה עת בחור בישיבה, ונשלח לאכול אצל אחד מחשובי העיר שהיה ידוע גם באהבת התורה שלו וגם בקפדנותו הרבה על הסדר. היינו, שהכל ידפוק: אוכלים בשעה שתיים, ישנים בשתיים וחצי, ובארבע קמים וכו'.

והנה רבי הלל היה מתעכב הרבה פעמים להבין עוד איזה רשב"א מוקשה, וכך יצא שהיה מאחר הרבה פעמים לבית המארח. המארח שהעריך מאוד את הבחור הלל הבלוג הרבה ונשך את שפתיו בדומייה למרות הקושי הגדול שהיה מנת חלקו מחמת האיחורים הרבים של רבי הלל.

בצהריים בהיר אחד שכח רבי הלל לגמרי מארוחת צהריים, וכאשר הבחין בשעון ראה שהשעה היא כבר ארבע וחצי. חשב לעצמו: האוכל לא נורא, אבל בעה"ב דואג לי, אלך לומר לו שהכל בסדר ואי"ה מחר אבוא כרגיל.

הבחור דפק בדלת, באותו הרגע בעה"ב היה בשינת צהריים עריבה והנה הוא התעורר מהדפיקות, הוא בא לדלת והוא רואה את הבחור. הוא החל לצעוק עליו: מה קרה לך הלל? והבחור עונה:

סגולות וישועות

מה עשה הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א בדמי הכיס שקיבל מהוריו בבהרותו?

חשיבותה וכוחה של ההקפדה על שמירת העיניים

"נגע", העי"ן בסוף. עיקר חיות האדם הוא בעיניים, על כן סומא חשוב כמות.

סיפור מצמרר נדפס בספר בדידי הוי עובדא (עמוד ס), ששאלו את הגאון המפורסם רבי אשר אריאלי שליט"א על סוד הצלחתו העצומה בשיעוריו היומיים, שכידוע שמם של השיעורים הנפלאים הולך מסוף העולם ועד סופו והאולם בו הוא מרצה שיעוריו מלא ודחוק עד אפס מקום, עד שגם בחדרים הסמוכים

הרה"ק רבי מענדל מפרימשלאן זי"ע היה אומר, שכאשר היה רוצה להתענות לא היה מתחיל להתענות מהפה, אלא מהעיניים. עיקר גדול לחיים בקדושה וטהרה הוא שמירת העיניים, ככתוב בחז"ל (סוטה ח, א): אין היצר שולט אלא במה שעינו רואות, וכמו שכתב ה'ב' עי"ן, כי הפרש בין "נגע" - ל"ענג" הוא בעי"ן: אם מרים את עינו לה' בקדושה, אזי "ענג", האות עי"ן בתחלה. אבל אם משפיל אותן בהסתכלויות אסורות אזי נעשה

בחרותי כאשר למדתי בישיבה קיבלתי דמי כיס להוצאותיי, ומדרך הבחורים בני-תורה לרכוש בהם ספרים ללימודם. אמנם אנוכי לא כן עשיתי, אלא השתמשתי עם מעות הכיס שלי להוצאת נסיעה במוניות כדי שלא אצטרך לנסוע באוטובוס הציבורי, וזאת כדי להנצל מראיות אסורות!

(הרב בעריש הכהן גוטשטיין, גיליון נחלי נצח)

נדחקים לשמוע את שיעורו הנפלא שמועבר במערכת ההגברה. אחד ממקורביו פנה לרבו בשאלה: "רבינו, מהיכן זכית לכל זה, ששיעוריך מתקבלים ורבים צמאים לשמוע דבר ה' אשר בפיך?". השיבו הרב אריאלי שליט"א: האמת אגיד ולא אכחד. גם אני בעניי תמהתי על כך, וחיפשתי בעצמי מה היא סוד ההצלחה הגדולה הזו, עד שהחלטתי כי סיבת הדבר היא היות ובימי

החפצים בחיים - הפץ חיים יומי

האם מותר לפרסם על שוכר שאינו משלם דמי שכירות?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר הפץ חיים

בו והזהירו אותנו, אם ממשיך לסכן אחרים מותר למסרו, ואף מצווה, משום שהוא נחשב כרודף. ודעת הגר"נ קרליץ שאם מה שלא נזהר היה מקרה יוצא מן הכלל, ובדרך כלל הוא זהיר, אין למוסרו אפילו אם בפעם הזאת היה הדבר בפשיעה, אך אם מצוי שאינו זהיר יש למוסרו. ובתשובות והנהגות כתב שמותר למוסרו, אך כדאי שיתרו בו רב העיר או הבית דין שאם לא ייזהר ימסרוהו, ואם בכל זאת לא נזהר מותר למוסרו. ולגבי להזהיר אנשים שלא לנסוע עמו - דעת הגר"ח קנייבסקי שנראה שאין היתר לפרסם ברבים שהוא נהג שאינו זהיר, אך מותר להזהיר את מי שבא לשאול אודותיו.

אדם שהוחזק שאינו משלם דמי שכירות - דעת הגר"ש אלישיב שאסור לפרסם את שמו, מפני שהוא קצת אנוס, שהרי זקוק למקום לדור בו ואין לו איך לשלם, ואינו כהלואה שאסור לו ללוות שאין לו אפשרות להחזיר, ואפי' יפרסמו את שמו לא תיגרם לו עוולה, שכן לא ילוו לו וילך יחזר על הפתחים, ולכן הורה שיפרסמו רק שיש שוכרים שאינם משלמים, וכל משכיר יברר אצל המשכיר של שוכר זה בדירתו הקודמת האם שילם או לו.

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי בחפץ חיים (הלכות רכילות כלל ט סעיפים א-ב) מפרט רבנו הח"ח חמשה תנאים מתי מותר לספר רכילות כאשר הדבר לתועלת. בביאורים ומוספים של 'דרשו' מרחיבים בעניין זה ומביאים נידונים רבים מספרי הפוסקים בשאלות אלו, ונביא מעט מהם:

פועל במפעל או חנות, שלוקח את לקוחותיו של בעל הבית ומשכנעם לבוא לקנות ממנו באופן פרטי, כתב הגר"י זילברשטיין שמי שיודע מכך צריך לספר זאת לבעל הבית [על כל פנים כשהלה עשה זאת כבר כמה פעמים].

האם מותר למסור גנב למשטרה [שלא בשעת מעשה הגניבה]? כתב בשו"ת 'אגרות משה' שאם הם מענישים יותר מכפי העונש שעל פי דין תורה, כגון במאסר לכמה שנים, אסור למוסרו. אכן באופן שאם לא ימסרוהו ימשיך לגנוב, דעת הגר"י קנייבסקי, הגר"ש אלישיב והגר"נ קרליץ שאף ה'אגרות משה' יודה שמותר למוסרו כדי למנוע את ההיזק בעתיד.

נהג שנוהג בחוסר זהירות, כתב ה'מנחת יצחק' שאחרי שהתרו

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מגילה דף יח

מילה בסלע שתיקה בתרי - אין טעות בחשבון?

אמרי במערבא: מלה - בסלע, משתוקא - בתרין

מספר רבי אפרים פישל שטיין שליט"א: בשעות אחה"צ של חג שביעי ש לפסח (שנת תשי"ב), באנו, קבוצת חסידי וידיניץ אל החזו"א, כשבאמתחתינו בקבוק יין. פצחנו בשירה, החזו"א ישב על מטתו כל העת, מבלי לנוע, שרנו עוד ניגון ועוד ניגון, והחזו"א לא נע ולא זע. אחד הנוכחים ביקש: אולי יגיד לנו הרב איזה דבר תורה? ואמר החזו"א: חז"ל אומרים "מילה בסלע משתוקא בתרין" (מגילה יח.). לכאורה החשבון לא מתאים, כי אם ידבר האדם כל היום יקבל שכר על כל תיבה, ואילו אם ישתוק כל היום יקבל רק שכר ב' סלעים, ואם כן עדיף לכאורה לדבר מאשר לשתוק? אלא הפשט בדברי חז"ל הוא כך: כאשר חשקו של האדם לדבר והוא מונע עצמו מכך ושותק - אזי מקבל הוא שכר כפול, "משתוקא בתרי"...

(מעשה איש ח"ד, עמוד קכח)

הגאון רבי אביגדור מילר זצ"ל הסביר את דברי חז"ל במסכת מגילה (דף יח.) שלימדונו: "מלה בסלע משתוקא בתרין". ישנו אדם הידוע כחכם גדול, אשר מלותיו מדודות ונשקלות בפלס, אנשים רבים באים להתייעץ עמו, ומשלמים הם לו טבין ותקילין עבור כל מילת תכמה שהוא מעניק להם בחסדו. אין ספק שהמזכיר האישי שלו סופר ומונה במדויק כל מילה היוצאת מפיו, כי אצלו מילה בודדת - שווה כסף! בטת נאמר לעצמנו כמה טוב הוא הדיבור לאדם כזה, אולם באמת אפילו על אדם זה אומרים לנו חז"ל "מילה בסלע" היינו, שמילתו שוה סלע, כי הוא מדבר בחכמה וכל דבריו בבינה הם נאמרים, גם אצלו "שתיקותא בתרין" - כי ערכה של השתיקה שווה כפליים יותר!

(תורה דיליה ח"א עמ' רפג)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

לשמוע ולחשוב מיע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

הנמצא מחוץ לביתו - האם ידליק נרות חנוכה במקומו או יסמוך על ההדלקה שבביתו?

במקומו. יש אומרים, שיכול לכתחילה לצאת ידי חובה בהדלקה שבביתו. ויש אומרים, שידליק במקומו, אך ללא ברכה, כיון שיתכן שכבר יצא ידי חובה בהדלקה שבביתו.

והשוהה מחוץ לביתו במשך רוב ימי החנוכה - יש שהורה שלא ניתן להדליק עבורו בביתו, כיון שאינו נחשב כ'ביתו' לענין זה.

[שו"ע תרעז, א; ביאורים ומוספים דרשו, 4 ו 5]

הנמצא מחוץ לביתו באחד מימי החנוכה, יוצא ידי חובתו בכך שאחד מבני הבית מדליק עבורו. ועל המדליק לכוון שהדלקתו היא גם עבור השוהה מחוץ לבית.

ואם נמצא במקום שיש הפרשי שעות בינו לבין מקום מגוריו, ושעת ההדלקה במקום בו הוא נמצא, מאוחרת משעת ההדלקה במקום מגוריו - יש אומרים, שאינו יוצא ידי חובה בהדלקה שבביתו. יש אומרים, שיכוון שלא לצאת בהדלקה שבביתו, וידליק

כיצד משתתף אורח בימי החנוכה בהדלקתו של המארח?

וצריך לשמוע את הברכות מפני המארח, כדי לצאת ידי חובתו מדין 'שומע כעונה'.

ויש אומרים, שכאשר האורח משתתף בשמן, יוסיף המארח מעט שמן מעבר לכמות הנדרשת להדלקה; ויש שחולקים על כך. ואם יש באפשרותו של האורח להדליק נרות משל עצמו, עדיף שיעשה כן.

[שו"ע תרעז, א, משנ"ב ב-ד, ושעה"צ ח]

המתארח אצל חבירו בימי החנוכה, אף אם סמוך על שולחנו של המארח, כלומר שניזון ממאכליו של המארח, אינו נפטר בהדלקתו, כיון שאינו סמוך על שולחנו בקביעות.

ולפיכך, אם אין מדליקים עבורו בביתו (ראה לעיל), עליו לתת למארח סכום כלשהו, משווי 'פרוטה' ומעלה, כדי שיקנה לו תמורתו חלק מהשמן, ולחילופין - המארח יקנה לו חלק מהשמן במתנת חנם, ובכך יוצא האורח ידי חובתו בהדלקת המארח;

בחורי ישיבה - האם ידליקו נרות חנוכה בישיבה או יסמכו על ההדלקה בביתם?

שבביתם, ולא ידליקו בישיבה, אלא אם כן שעת ההדלקה במקום מגוריהם אינה תואמת את שעת ההדלקה במקום בו נמצאת הישיבה, (ראה לעיל).

ויש אומרים, שבחורים מבני ספרד ידליקו בישיבה ללא ברכה; ואם יש ביניהם בחור מבני אשכנז, ישתתפו עמו ב'פרוטה' במחיר השמן להדלקה (ראה לעיל), ויוציאם ידי חובה בהדלקתו.

[משנ"ב תרעז, א; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

בחורי ישיבה הנמצאים מחוץ לביתם, ואינם סמוכים על שולחן אביהם - יש אומרים, שאינם יוצאים ידי חובה בהדלקה שבביתם, ועליהם להדליק בישיבה; ולדעתם, כך הדין אף בנוגע לבחורים מבני ספרד, דהיינו, אף כשאביהם מדליק בביתם, ולמרו שמנהגם של בני ספרד הוא שבעל הבית מדליק נר אחד עבור כל בני הבית.

ויש אומרים, שבחורים מבני ספרד יוצאים ידי חובה בהדלקה

* לדעת השולחן ערוך, בלילה הראשון של חנוכה יעמיד את הנר האחד בצד ימין, ובכל לילה יוסיף נר אחד משמאל, ויתחיל להדליק בנר הנוסף, ואז יפנה לימין, להדלקת שאר הנרות.
* לדעת המהרש"ל והגר"א, יש להתחיל תמיד את הדלקת נרות החנוכה בנר המוצב בתוך הטפח הסמוך לפתח. וראוי להניח את כל הנרות בתוך חלל הפתח, כך שכולם יהיו שווים בסמיכותם לפתח.
* לדעת הלבוש והט"ז יש להתחיל את הדלקת נרות חנוכה בצד ימין של המדליק, ולפנות לשמאל.
ויש לסדר את הנרות באופן שהנר הנוסף בכל לילה יהיה בצד ימין, ומתחיל בנר זה, ופונה לשמאל.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לקיים את מצות לולב בענפי דקל 'קנרי' או דקל 'ושינגטון'?

ויש מהפוסקים שהכשירוהו, ויש שהסתפקו בדבר. ודקל 'ושינגטון', שזהו עץ הדומה לדקל הרגיל במראהו הכללי, אך כאשר ענפיו נפתחים, עליהם מתעגלים והם נראים כמניפה - פסול לכל הדעות.

[ביאורים ומוספים דרשו תרמה, 3]

לפני שנים רבות יובאו לארץ שתילי דקל מהאיים הקנריים שבאוקיינוס האטלנטי. דקל זה מכונה 'דקל קנרי', ויש לו דמיון כללי לעץ התמר, אולם הוא שונה הימנו בפרטים רבים. יש מהפוסקים שפסלוהו למצות נטילת לולב. ויש מהם שהוסיף, כי היו מגדולי ישראל שהטעום בדבר, ואין להקל בכך, והמוכר את ענפי דקל זה כלולים למצוה, עובר על איסורי גזל ו'לפני עוור'.

הלוח היומי

כ"ז בטבת | רבי שלמה לייב ב"ר משה יצחק ברעזודא זצ"ל, מגיד מיישרים, בעל עמלה של תורה, איפה שלמה, ימי רצון, להודות ולהלל ועוד

יארצייט:

תכ"ב: רבי יוסף ב"ר שאול איסקפה זצ"ל, מרבני איזמיר-תורכיה, בעל ראש יוסף, עבודת משא.
תקע"ו: רבי אברהם חיים ב"ר גדליה זצ"ל, מזלוטשוב, בעל אורח לחיים ופרי חיים.
תקע"ז: רבי יעקב משה ב"ר יהודה עייאש זצ"ל, הראשל"צ ואב"ד באיטליה.
תרס"א: רבי הלל ב"ר יצחק פינקלר זצ"ל, האדמו"ר מראדושיץ.
תרח"צ: רבי שמואל דוד ב"ר אהרן צבי היימן זצ"ל, אב"ד דעווא, בעל זכרון שמואל.
תשל"ג: רבי ניסים ב"ר יצחק אינדיבו הכהן זצ"ל, אב"ד דמשק.
תשע"ג: רבי שלמה לייב ב"ר משה יצחק ברעזודא זצ"ל, מגיד מיישרים, בעל עמלה של תורה, איפה שלמה, ימי רצון, להודות ולהלל ועוד.
תשע"ח: רבי יהושע ב"ר רפאל עמרם מאמאן זצ"ל, אב"ד מרקש-מרקו,

יארצייט הגאון רבי שלמה ליב ב"ר משה יצחק ברעוודה - בעל ה"איפה שלמה" ע"פ הגר"א

הבדל בין יהודי לגוי

הגה"צ רבי שלמה ברעוודה אמר פעם לתלמידיו: "ההבדל בין יהודי לגוי הוא - כשהגוי מקבל משכורת הוא קורע את המעטפה לראות כמה כסף הרויח, והיהודי פותח את המעטפה לראות כמה מעשר כספים הוא צריך לתת..."
(מאיר מלהבה - מדור פניני המשגיח עמ' רצז)

בעת שנרויח כסף, נשתדל לחשב מיד כמה מעשר כספים אנו צריכים לתת

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il